

به نام خدا

تمرین‌های سری ششم

سوال ۱. (تمرین ۲۹ و ۳۰ ص ۷۴۴ کتاب آدامز) فرض کنید f و g توابع حقیقی مقدار و مشتق پذیر باشند که روی R^2 تعریف شده‌اند می‌گوییم f و g به صورت تابعی به یکدیگر وابسته‌اند هر گاه تابعی حقیقی مقدار و مشتق پذیر روی R مانند $k(t)$ به قسمی موجود باشد که برای هر x و $y \in R$ داشته باشیم $f(x, y) = k(g(x, y))$. نشان دهید اگر f و g وابسته ی تابعی باشند آنگاه دترمینان ماتریس ژاکوبی متناظر با تناظر $(x, y) \rightarrow (f(x, y), g(x, y))$ برابر با صفر می‌باشد. حال فرض کنید توابع f و g توابعی از کلاس C^1 روی R^2 باشد و هیچ جا صفر نشود در این حالت نشان دهید اگر دترمینان ماتریس ژاکوبی متناظر با نگاشت $(x, y) \rightarrow (f(x, y), g(x, y))$ متحد با صفر باشد آنگاه f و g وابسته ی تابعی می‌باشند.

سوال ۲. (تمرین ۱۷ ص ۷۴۳ کتاب آدامز) نشان دهید که می‌توان دستگاه معادلات

$$\begin{cases} xy^2 + zu + v^2 = 3 \\ x^3z + 2y - uv = 2 \\ xu + yu - xyz = 1 \end{cases}$$

را در همسایگی نقطه $(x, y, z, u, v) = (1, 1, 1, 1, 1)$ نسبت به مجهولات x, y, z بر حسب توابعی u, v حل نمود و سپس مشتق‌های جزئی x, y, z را نسبت به u, v در نقطه $(1, 1)$ بیابید. همچنین مطلوبست یافتن $\frac{\partial^2 u}{\partial v^2}$ در نقطه $(1, 1)$.

سوال ۳. (تمرین ۲۷ ص ۷۴۴ کتاب آدامز) اگر معادلات $x = f(u, v), y = g(u, v)$ برای u, v بر حسب x, y حل شود نشان دهید:

$$\frac{\partial(u, v)}{\partial(x, y)} = 1 / \frac{\partial(x, y)}{\partial(u, v)}$$

سوال ۴. (تمرین ۱۶ ص ۷۳۳ کتاب آدامز) نشان دهید در مختصات قطبی (r, θ) گرادیان تابع $f(r, \theta)$ به صورت زیر است:

$$\nabla f = \frac{\partial f}{\partial r} \hat{r} + \frac{1}{r} \frac{\partial f}{\partial \theta} \hat{\theta}$$

بطوریکه \hat{r} بردار یکه در جهت مثبت بردار $r = xi + yj$ می‌باشد و $\hat{\theta}$ بردار یکه زاویه \hat{r} در جهت افزایش θ است.

سوال ۵. (تمرین ۳۱ ص ۷۳۳ کتاب آدامز) اگر $\nabla f(x, y) = 0$ روی دیسک $x^2 + y^2 < r^2$ آنگاه نشان دهید تابع f روی این دیسک برابر عدد ثابت است.

سوال ۶. نگاشت $z = z(x, y)$ در رابطه $z^3 - 2xz + y = 0$ صدق میکند که در آن $z(1,1) = 1$

می‌باشد. چند جمله‌ای تیلور مرتبه دوم z در نقطه $(1,1)$ را محاسبه کنید.

سوال ۷. (تمرین ۲۵ ص ۷۴۳ کتاب آدامز) اگر $f(x, y, z) = 0$ نشان دهید که

$$\left(\frac{\partial x}{\partial y}\right)_z \left(\frac{\partial y}{\partial z}\right)_x \left(\frac{\partial z}{\partial x}\right)_y = -1$$

برای $F(x, y, z, u) = 0$ و برای $F(x, y, z, u, v) = 0$ نتایج مشابه بدست آورید.